

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Innspill til Digital Services Act

Forbrukere har omfavnet plattformøkonomien, og regulering av digitale plattformer er derfor viktig fra et forbrukerperspektiv. Netthandel, sosialt samspill med venner og familier, deling av opplevelser, filmtitting og informasjonssøk. Dette er bare noen få eksempler på aktiviteter som forbrukere benytter på daglig basis og som formidles og/eller leveres av én eller flere internettplattformer. Internettplattformer gir en rekke fordeler for forbrukere, men har også utfordret forbrukernes rettigheter og trygghet på nett. For eksempel har Forbrukerrådets søsterorganisasjoner i Europa nylig avdekket at et stort antall produkter kjøpt gjennom internettplattformer, ikke tilfredsstillende gjeldende produktssikkerhetskrav.¹

EUs Digital Services Act (DSA) er en mulighet for å utnytte fordelene bedre, samtidig som DSA kan bidra til å adressere noen av utfordringene ved plattformøkonomien.

Forbrukerrådet støtter derfor EU-Kommisjonens uttalte mål om å innføre Digital Services Act for å øke digitale plattformers ansvar både for sikkerhet, produkter og tjenester. Digital Services Act betyr blant annet en revisjon av Direktivet om elektronisk handel (e-handelsdirektivet), som i norsk rett er gjennomført i e-handelsloven.

¹ <https://www.beuc.eu/publications/two-thirds-250-products-bought-online-marketplaces-fail-safety-tests-consumer-groups/html>

Forbrukerrådet mener at Digital Services Act må bygge på at:

- Forbrukerbeskyttelse som et grunnleggende prinsipp i revisjon av e-handelsdirektivet.
- Det er et omforent og erkjent behov for å utvide ansvar og å stille strengere krav til internettplattformer som leverer/formidler produkter og/eller tjenester til forbrukere.
- Regelverket også må gjelde tjenesteleverandører utenfor Europa.
- Det trengs sterkere verktøy for tilsyn og håndheving av loven på europeisk nivå.

DSA må stille obligatoriske minimumskrav til alle internettplattformer, noe som betyr at:

- Det er behov for en klargjøring av ansvarsbestemmelsene i e-handelsdirektivet.
- Det må etableres robuste mekanismer for autentisering av tjenesteleverandører på internettplattformer, samtidig som forbrukernes personvern ivaretas.
- Prinsipper for varsling- og handlingsprosedyrer ('notice and action') må etableres.
- Det må stilles krav til gjennomsiktighet og informasjon på internettplattformer, også for annonsering og markedsføring.
 - Det innebærer også at plattformen må ta ansvar i situasjoner hvor tredjepartsannonsører bryter med markedsføringsloven, for eksempel ved villedende markedsføring eller svindel.

DSA må etablere nye ansvarsbestemmelser for markedsplasser på nett.

Plattformer må:

- Holdes ansvarlige dersom de er informert om ulovlige aktiviteter, produkter eller tjenester på sin plattform. Plattformen skal ikke ha et generelt ansvar for å overvåke aktivitetene til brukerne.
- Være ansvarlige for at det gis korrekt informasjon om tredjepartsselgere av produkter/tjenester. Plattformer må holdes ansvarlig dersom informasjon om tredjepartsselgere er manglende eller

villedende. Om plattformen har dominerende innflytelse over tredjepartsselgere, må ansvaret overfor forbruker være større.

- Forbruker skal ha rett til å kreve kompensasjon fra leverandør eller plattform.

Forbrukerrådet støtter Kommisjonens forslag om å etablere nye ex-ante konkurranseverktøy for håndheving overfor plattformer som fungerer som portvoktere.

For ytterligere informasjon, se Forbrukerrådets europeiske paraplyorganisasjon BEUCs posisjonsnotat om DSA: https://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2020-031_making_the_digital_services_act_work_for_consumers_-_beucs_recommendations.pdf

Vennlig hilsen

Forbrukerrådet

Finn Myrstad

Fagdirektør digitale tjenester